

Carl-Oskar Bohlin: Tal vid Estonias minnesceremoni 2024

Talare

Carl-Oskar Bohlin
Minister för civilt försvar

Datum

28 september 2024

Plats

Stockholm

1 Det är svårt att ha ett rakt förhållande till tid. Den går snabbt och långsamt på
samma gång. För ett sorgearbete kan den vara en tillgång men också en tung
ryggsäck av börda. Jag har aldrig förstått påståendet om att tiden läker alla sår.
De största förlusterna är livslånga. Många av er som är här idag är anhöriga till
5 dem vi förlorade till ett kallt och stormigt hav för 30 år sedan. Det knyter sig i
magen vid tanken på att förlora en älskad i vetskapen om att slutet också var
meningslöst och utsatt.

För er har det inte bara varit en isande tanke, utan den verklighet ni tvingades
10 vakna upp till efter en av de första höststormarna 1994 och en börda som ni
burit på i 30 år. Var och en för sig, men också tillsammans i familjer,
bekantskapskretsar, arbetslag, och i anhörigstiftelsernas viktiga arbete. Jag var 8
år morgonen den 28:e september -94 men jag minns den med en sådan skärpa
som bara ett nationellt trauma kan bidra med.

15 Det har hänt något hemskt i natt, en stor båt har sjunkit så min far när han
väckte mig som för att förbereda på vad som skulle möta mig vid
morgonnyhetssändningen. Jag minns Anna Hedenmos ord i
nyhetsuppläsningen. Jag minns bilderna på människor som förtvivlat väntade
20 på besked. Jag cyklade till skolan hemma i Borlänge och väl där mötte jag ett
samhälle där det började klarna att vår lilla stad fanns bland de särskilt drabbade.
En lärare förlorade båda sina föräldrar. Jämnåriga i skolan hade förlorat mor-
eller farföräldrar. Av den pensionsresa från IF metall i Borlänge som samlade
45 personer återvände bara en i livet.

25 Senare under dagen kom de första bilderna inifrån Försvarmaktens
vertolhelikoptrar som under natten och morgontimmarna bedrivit en ojämn
kamp mot helvetet på östersjön. Bilder kom på de första överlevandena, de som
av slump eller förnimmelse befunnit sig på rätt ställe under de första kritiska

ögonblicken och under hela natten därefter balanserat på livets brottkant och tvingats se så många av sina medpassagerares liv släckas.

35 Lika lite som att vi som inte förlorade en nära anhörig aldrig fullt ut kan förstå hur den där dagen och de efterföljande 30 åren har varit för er som gjorde det, lika lite kan vi som inte var med den där natten förstå vilka spår det sätter att återvända vid liv från katastrofens obarmhärtinga järngrepp, till en vardag där alla andra lever vidare, ockuperade av den vanliga tillvarons alla världsligheter. Er prövning har också varit enorm.

40

Vi finns samlade här idag för att tillsammans dela det minne av katastrofen vi bär som nation, men framför allt för att uppmärksamma och högtidlighålla minnet av de 852 människor vars livsbana utsläcktes allt för tidigt på östersjön under natten och morgontimmarna den 28:e september för 30 år sedan. Tiden läker inte alla sår, men den kan slipa kanterna av det outhärdliga.

45

Förra veckan besökte jag minnesmonumentet bruten våg på vid min kyrka hemma på Tunaslätten. Den långa sommaren 2024 hade lånat Stora Tuna kyrkogård sin siste klarblå hög sommarvarma dag. Kontrasten till 50 septembernatten 1994 kunde inte varit mer påtaglig. Nästan en halv mansålder har passerat. Mitt 8-åriga jag cyklade till en skola i sorg, mitt 38-åriga jag står i ödmjukhet inför er idag för att hedra dem som inte kom tillbaka.

Bryggan över kontrasterna och bryggan över tiden är vårt minne. Låt oss aldrig 55 glömma och låt oss hedra de omkomna med vår hågkomst och gemensamma minne.

Taggar

2020-tal, 2024, Man, Minnestal, Moderaterna

60

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/carl-oskar-bohlin-tal-vid-estonias-minnesceremoni-2024>

65